

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи»
27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Національний університет "Одеська політехніка"
Національна спілка журналістів України**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Інновації в освіті:

сутність, проблеми, перспективи»

27-28 жовтня 2022 р.

м. Одеса

УДК: 37.01+008.2

I 66

I 66 Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 27-28 жовтня 2022 р.) 124 с.

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті: сутність, проблеми, перспективи» вміщує матеріали, які досліджують проблеми освіти у вимірі сучасних глобальних зрушень, нові стратегії розвитку освіти, здоров'язберігаючі освітні технології, освітні стратегії розвитку духовної та світоглядної культури особистості громадянського суспільства, історію розвитку освіти в Україні та інновації правової освіти.

Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Рекомендовано до публікації Вченою Радою ОДАБА (протокол № 2 від 20.10.2022 року)

УДК: 37.01+008.2

I 66

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2022

сприяє збереженню, і в цьому сенсі вічне і загальне, що спрямовує людство до вищих цілей. По суті, це сприяє виживанню, існуванню, розвитку людства. Метанаративи значною мірою створені штучно, раціонально, можливо, навіть усупереч тваринній, щоб не сказати звіриній, сутності людини, яка здатна занепасти його своїми деструктивними проявами. Своє втілення метанаративи знайшли в ідеалах Просвітництва, у проекті модерну, хоча, зрозуміло, витoki простежуються і в древніх міфах, й у ідеалах античності і Відродження, й у моральних нормах християнства, буддизму, ісламу та інших релігій. Нас не повинна бентежити уявна штучність, надуманість, літературність метанаративів, що виявляється і у відборі та впорядковуванні лише деяких цінностей, і в їхній спрямованості до свідомо відібраних цілей, і в їхній сюжетній побудові, і в інших проявах наративності. Це невід'ємні властивості нашого розуміння навколишнього світу і себе. Навіть об'єктивні наукові знання, покликані вийти на ненаративний рівень, зрештою вписуються в наративні структури, а не навпаки.

Неіронічне, серйозне ставлення до найвищих цінностей відносно нове явище в сучасному мистецтві. Воно нове саме відносно, оскільки, за великим рахунком, ніколи не зникало, а лише переосмислювалося контркультурними тенденціями, що періодично виникали, починаючи від кінків і закінчуючи постмодерном. Тому повернення метанаративів є закономірним і певною мірою лікувальним, оскільки тотальна іронія, цинізм, контркультура явища болючі. Хочеться вірити, що не смертельно болючі.

Виникає найважливіше питання: які метанаративи доречно зберегти чи відродити? Ідеологічні або історичні метанаративи, пронизані сучасними міфами зазвичай дуже гарні, заспокійливі, навіть заколисуючі, вони змушують часом пишатися тим, чого слід соромитися. За рахунок іронії багатьох з них вдалося позбутися. Тому не можна втратити постмодернові досягнення іронії. Непросто визначити конкретні критерії вибору та розмежування потрібних та непотрібних, правильних та неправильних метанаративів. Проте загальний, важливий, вихідний критерій очевидний. Це загальнолюдські цінності, а не цінності окремих груп чи маргінальних ідеологій.

РОБОТА СЕКЦІЙ

Секція 1

ОСВІТА У ВИМІРІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ

Врайт Галина Яківна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Гавриш Ніколь Євгенівна – студентка 3 курсу, соціально-гуманітарного факультету, спеціальність «Культурологія»

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ІСПАНІЇ

Сучасна українська освіта націлена на євроінтеграцію, що полягає не тільки у вивченні європейської системи освіти, а й активному співробітництві та обміні досвідом між українськими та європейськими закладами освіти. Однією з таких європейських країн є Іспанія.

Метою нашої роботи є розгляд особливостей сучасного освітнього процесу Іспанії.

Почнемо з особливостей дошкільної освіти. В Іспанії діти в садку зможуть вивчити мову, завести друзів, підготуватися до школи та швидше адаптуватися до нових умов. Садочок більш-менш схожий на українську систему дошкільного виховання, маючи декілька важливих відмінностей. Складається з двох ступенів:

- 1) Дитячий садок - Escuela Infantil;
- 2) Підготовчі класи - Aula Infantil.

Щодо першого, там займаються дітьми, віком від двох місяців до трьох років. Підготовчі класи - від 3 років до 6. Важливим є те, що відвідування садка чи підготовчих класів не є обов'язком маленьких іспанців. Але варто подумати про Aula Infantil, оскільки місце в школі буде складно отримати. Через те, що перевагу надають дітям, котрі ходили до підготовчих курсів.

Дошкільні заклади в Іспанії поділяються на три типи: державні - фінансування з місцевого бюджету; змішані - часткове фінансування; приватні.

До безкоштовних садочків беруть діток з малозабезпечених сімей або з родин емігрантів. Платити за послуги не потрібно, хоча є недолік у великій кількості дітей в групах та в місці розташування.

Приватних та змішаних садків значно більше, а умови більш комфортні.

Режим дня починається о 9 ранку та триває до 5 вечора. Перебування під наглядом вихователя понад цього часу - оплачується. Батьки можуть забирати дитину в середині дня.

У групі є два вихователі і няня(помічник). При садку працює кухня і годують малят смачними та корисними обідами. “Тиха година” є обов'язковою частиною дня. Сплять не в ліжках, а на спеціальних складних матрацах на підлозі. Через брак простору на території садка зробили таку організацію.

На дошкільному етапі зосереджують увагу на фізичній та розумовій активності. Під час ігор діти намагаються приймати рішення, розвивають мислення, налаштовують комунікацію.

Процес підготовки до зарахування у заклад починається на початку весни, хоча перший день навчання - другий тиждень вересня. В березні садки оголошують про початок набору. Важливим є відкриття банківського рахунку і підготовка таких документів як: посвідка на проживання або посвідчення особи видане в Іспанії, свідоцтво про народження (перевести та апостилювати на іспанську), довідка про щеплення [1].

Перейдемо до навчання у школі. До першого класу в Іспанії діти йдуть у 6 років. Загалом середня освіта в Іспанії ділиться на 3 етапи: молодша школа (1—6-ті класи), середня школа (7—10-ті класи) та старша школа (11—12-ті класи). Середня освіта (до 10 класу) тут є обов'язковою та безкоштовною, якщо говорити про державні школи.

У початковій школі діти вивчають близько 10 предметів. У нашій школі був дуже важкий розклад уроків: з 9.00 до 12.00 години уроки, потім з 12.00 до 12.30 — перерва, і з 12.30 до 14.00 — навчання.

У середній школі учні вивчають близько 10 предметів. Серед них — математика, фізика, хімія, біологія, іспанська та англійська мови, музика, релігія, інформатика. Старша школа (11—12 класи) у Іспанії є профільною. Тут учні вивчають 8 шкільних предметів — 4 обов'язкові та 4 на вибір. Серед обов'язкових — іспанська мова, іноземна мова, історія Іспанії та філософія. Ці предмети вивчають усі старшокласники. Інші 4 предмети учень обирає за спеціальністю. Наприклад, науковий чи філологічний напрям.

Навчальний рік в іспанських школах поділено на три триместри. У кожному триместрі діти вивчають в середньому по 4-5 тем із кожного предмета. Після вивчення певної теми учні складають екзамен. У кінці навчального року, після складання усіх екзаменів виводиться середній арифметичний бал та додається бал за поведінку учня. Якщо у підсумку учень здає усі предмети, то він переходить у наступний клас, якщо не набирає достатньої кількості балів — залишається на ще один рік. Шкільна система оцінювання в Іспанії є 10-бальною. Оцінки вчителі не озвучують вголос. Після кожного триместру і за підсумковий рік навчання дітям видаються табелі, причому починають ще з дитячого садка. Якщо говорити про шкільну форму, то у переважній більшості початкових класів кожна школа має власну, яка відрізняється кольором та дизайном від інших шкіл. Але є й спільні риси: форма буває шкільною та спортивною, літньою та зимовою. Щороку батькам за шкільну форму потрібно було платити біля 200 €.

Організацією різноманітних свят та позашкільних заходів, створенням гуртків у школі займається «Асоціація батьків». Це структура, що має свій статут, керівний орган та рахунок

у банку. На відміну від батьківських рад, які існують в українських школах, до «Асоціацій батьків» в Іспанії входять усі батьки. Вони беруть участь в організації концертів та конкурсних номерів класів під час святкування Різдва, Пасхи, після завершення навчального року в школі тощо. До речі, в Іспанії у школах немає свята 1 вересня, діти після канікул у перший день одразу починають навчатися [2].

Вища освіта в Іспанії починається з моменту складання іспитів та подання документів. Іноземні абітурієнти для вступу до університету Іспанії повинні скласти єдиний вступний іспит Prueba de Acceso a la Universidad, або "selectividad". Це комплексний тест, що перевіряє як загальний рівень підготовки абітурієнта, так і володіння іспанською мовою. Складається з обов'язкової частини (іспанська, історія, філософія, друга іноземна) і предметів на вибір. Тих, хто має диплом про здачу іспиту DELE, звільняють від здачі мовної частини.

Результати selectividad, які оцінюються за 10-бальною системою, є перепусткою до університетів. Найбільш престижні факультети приймають лише "відмінників", в інших умови більш м'які, досить набрати всього 5 балів. Для іноземних абітурієнтів була розроблена спеціальна програма підготовки в іспанські університети. За цією програмою сьогодні можна займатися в Мадриді, Барселоні, Малазі і Аліканте.

Загалом іспанські університети мають своєрідну структуру, яка відрізняється від європейських і американських. До їх складу входять 4 види навчальних підрозділів. Це університетські факультети (facultades universitarias), де можна вивчити всі дисципліни, окрім технічних, і отримати наукові ступені. Це також вищі технічні училища (escuelas técnicas superiores), що дають можливість отримати ті ж ступені з технічного напрямку. Є і університетські школи з професійною орієнтацією, що видають дипломи, і університетські коледжі, що забезпечують вищу освіту на рівні бакалавра [3]. Претендувати на вступ може кожна людина, що досягла віку 18 років. Рік навчання складається з 2 семестрів : з вересня по грудень і з січня по березень.

Вища освіта може бути 3 рівнів: бакалаврату, магістратури та докторантури. Оцінка знань обчислюється по системі кредитів. Зоб перейти на наступний курс необхідно мати 60 кредитів. Бакалавр вчиться 3-4 роки, набираючи 240 кредитів. Для отримання магістра студент має провчитися ще декілька років і отримати додатково 120 кредитів. Для доктора наук - 3 чи 5 років додаткової праці за фахом.

Навчання відбувається на іспанській та англійській. Зазвичай, то іспанська ,але викладачі можуть спокійно проводити заняття англійською.

Якщо говорити про державні вузи ,то там зазвичай теоретична частина матеріалу, а от у приватних університетах прагнуть надавати більш практичних навичок. Переважна більшість іспитів - усні, письмові є рідкістю. Щодо курсових робіт та атестаційних - те, на чому акцентують увагу викладачі. Іноземні студенти не мають можливості вчитися на заочній формі навчання [4].

Вища освіта в Іспанії здійснюється 76 університетами країни, більшість з яких фінансується за рахунок держави. Двадцять чотири з цих університетів є приватними, сім з яких пов'язані з католицькою церквою. Вища освіта здійснюється на платній основі. Сума оплати варіюється в межах від 2500 до 5000 євро (в державних установах), а в приватних ціни значно вище - від 3000 до 20 000 євро в рік. В Іспанії існує гнучка система стипендій, обміну та грантів, що дозволяє студентам повністю оплатити навчання чи відправитися за програмою обміну в іноземний ВНЗ.

Для всіх іспанських ВНЗ передбачена певна автономія, що дозволяє їм змінювати навчальний план і програму освіти. Адміністрація університетів розраховує вартість навчання для кожного факультету.

В Іспанії навчальний рік починається в жовтні, а закінчується в червні. Для студентів-іноземців передбачені мовні курси, причому ухил в навчанні зроблений з урахуванням обраної спеціальності (юриспруденція, економіка, медицина) [5].

І наостанок скажемо про необхідні документи для вступу. Звичайно, що це атестат про середню освіту і таблиць з оцінками, проставлені студенту протягом 3 років. Якщо це

магістратура - диплом з додатком до нього, де є інформація про оцінки. Деякі університети просять сертифікат, щодо володіння англійською або іспанською мовами. Слід направити анкету абітурієнта - мотиваційний лист чи есе. Усю документацію українською мовою достовірно перекладаємо на іспанську. І обов'язковим є легалізація перекладених документів [4].

Список використаних джерел:

1. URL: [Дитячий сад в Іспанії у 2022 році: як влаштувати дитину \(migrant.biz.ua\)](http://migrant.biz.ua)
2. URL: [osvita.ua.com | Школа в Іспанії. Із досвіду навчання українського учня](http://osvita.ua)
3. URL: [Вища освіта в Іспанії – Освіта.UA \(osvita.ua\)](http://osvita.ua)
4. URL: [Отримання вищої освіти в Іспанії: специфіка, вартість, рекомендації від NTidea](#)
5. URL: [Освіта в Іспанії: система освіти, вартість, рекомендації від спеціалістів | Mudra.ua](#)

Гладченко Світлана Володимирівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, Військова академія (м.Одеса)

ВПРОВАДЖЕННЯ ҐЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В ГАЛУЗІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сьогодні Україна призвело до глибоких суспільних змін, які зумовлюють нові реалії та вимоги до сучасної військової освіти. Важливим складовою формування освіти є також гендерна свідомість суспільства, а впровадження гендерного підходу в військову освітню галузь є досить актуальним.

Військова освіта в Україні зазнає істотних змін, які визначають об'єктивну необхідність пошуку умов, що сприятимуть підвищенню її ефективності. Необхідно зазначити, що поняття гендерної рівності в освіті означає однакове забезпечення рівними правами жінок та чоловіків, тобто відсутність привілеїв за статтю, заборону дискримінацій, а так же свободу вибору. Особливо це набуває актуальності саме в військовій освіті.

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях» (номер законопроекту №6109) зрівнює права чоловіків і жінок в армії, зокрема, встановлюються рівні можливості при укладенні контракту про проходження військової служби, скасовано обмеження щодо зарахування жінок-військовослужбовців до запасу, встановлюються однакові засади призначення у наряд і проходження військових зборів, направлення у відрядження, притягнення до відповідальності за порушення військової дисципліни чоловіками і жінками [1].

Серед проблем щодо гендерної рівності серед військовослужбовців необхідно виділити наступні:

- Поінформованість військовослужбовців про гендерну рівність;
- Мотивація військовослужбовців-жінок до отримання військової освіти;
- Взаємовідносини у військових колективах;
- Поширеність випадків дискримінації за ознакою статі в військовому середовищі, тощо.

Ґендерні підходи сьогодні впроваджуються у зміст вищої військової освіти через дисципліни соціогуманітарного циклу: філософію, історію, соціологію, психологію, логіку тощо. Сучасна система військової освіти вимагає від всіх викладачів володіння прогресивними педагогічними методиками навчання, сприйняття кожного курсанта у всій його цілісності і значущості як особистості, сприяння реалізації його творчого потенціалу без будь-яких упереджень. Важливим компонентом особистісно-орієнтованої освіти виступає її діалогічний характер, тому актуальним стає саморозвиток і самореалізація усіх суб'єктів навчання. Підготувати висококваліфікованих, військовослужбовців, з демократичним